

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК ЛП. Ч. 163. НЬО ЙОРК І ДЖЕРЗІ СІТІ, середа, 23-го серпня 1944.

No. 163. NEW YORK and JERSEY CITY, Wednesday, August 23, 1944.

VOL. LII

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТИВ ЗА ГРАНИЦЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Союз: ВЕрген 4-1016 4-0807

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

ЗВІЛЬНЯТЬ З СЛУЖБИ ЯКИХ ДВА МІЛІОНИ ВОЯКІВ, ЯК СКІНЧИТЬСЯ ВІЙНА З НІМЕЧЧИНОЮ

ДЕНВЕР (Колорадо). — Ген. Луїс Б. Герші, що керує вербунковою справою, заявив, що як тільки скінчиться війна з Німеччиною, то зараз зачнетися частинне звільнювання вояків з воєнної служби. В такий спосіб звільниться від одного до двох мільйонів вояків. Також зменшиться вербунок рекрутів, що тепер вносить місячно від 70 до 100 тисяч. Генерал ще сказав, що він є особистої думки, що би далі продовжувати вербунок фізично здорових хлопців, на те, щоб вони відбули військоове вишколення. Та це є справи, які остаточно вирішить конгрес.

ДЮІ ЗА РОБОТУ, А НЕ ЗА БЕЗРОБІТНУ ПАЙКУ.

СИРАКЮЗ (Нью Йорк). — Ньюйорський губернатор, Томас Дюї, республіканський кандидат на президента, говорив на відкритому нараді конвенції Стейт-вої Федерації Праці про завдання, які стоять перед робітництвом, коли прийде розв'язувати проблеми переходу з воєнних часів до мирних. Він підкреслює, що робітництво вложило великий вклад у воєнні зусилля, а обговорюючи повне відбудову зазначив, що американський нарід буде зацікавлений у роботах („джабах“), а не в „безробітній пайці“. Разом з Дюїм були республіканські стейт-ові лідери, що теж говорили, заявляючи проти надто великої контролю уряду в економічних справах краю, як теж проти надмірної контролю праці й промислу.

ЗАТВЕРДЯТЬ КАНДИДАТУРУ РУЗВЕЛТА.

СИРАКЮЗ. — Джан Дж. Доніген, демократичний лідер стейт-ового сенату, взивав конвенцію Стейт-вої Федерації Праці заявляти, тим разом, як це було попередньо, щораз за повний вибір Френкліна Д. Рузвелта президентом краю. Його заклик стрінувся з голосними оплесками 1,100 делегатів. Кажуть, що немає сумніву, що переїде на конвенції резолюція з попертям четвертої кандидатури Рузвелта на президента.

ЩЕ НЕ ЗНАТИ, ПО ЧИЙ СТОРОНІ ВІЛКІ.

НЬО ЙОРК. — Уже відбулася конференція між Венделем Л. Вілкім і Джаном Фостером Долесом, дорадником губернатора Дюї в міжнародних справах. Не проголошено деталей цієї конференції, на якій обговорювано різні міжнародні проблеми, включно з повною міжнародною організацією в справі вдержування світового миру. В спільним комунікаті сказано, що розмова мала „безпартійний характер“ і не мала нічого спільного з якоюсь „кандидатурою“ на президента. З того вносять, що Вілкі ще далі „сидить на плоти“ і не рішення, кого буде поирати: Рузвелта чи Дюї. Тільки виходило, що дораджував республіканцям не дуже критикувати конференцію в Домбартон Овкс та не ставити її перешкод, щоб таким робом уникнути відповідальності за її еventуальну невдачу.

РУЗВЕЛТ ПРО „ТИМЧАСОВУ МІСЮ“ НЕЛСОНА.

ВАШІНГТОН. — Президент Рузвелт повзав надзвичайний крок, коли забрав слово в справі вияснення висилки до Китаю Дональда М. Нелсона, голови Ради Воєнної Продукції. Це означає, що мусіли розійтись якісь такі слухи щодо цієї поїздки, що паносять державі поважну шкоду, бо інакше президент не був би вмішувався в те, що можна назвати „сплітками“, а що властиво відноситься до того, чи треба вже тепер розпочинати перехід до мирної промисловості, за чим заявився Нелсон, а проти чого має бути поважний спротив. Отже президент заявив, що місія Нелсона до Китаю є „необхідна і довірна“, а теж „тимчасова“. Та, як кажуть, не звважаючи на заяву президента, далі курсують різні сплітки, а навіть так є, що ця справа готова виринути в сенаті.

„ПЕРЛ ГАРБОР“ СКОРО ВІЯСНИТЬСЯ.

КАНЗАС СІТІ. — Сенатор Гері С. Трумен, демократичний кандидат на віце-президента держави, обговорив в магазині „Колієрс“ справу підступного японського нападу на Перл Гарбор, як і те, хто тут заявив, подаючи, що заступник адмірал Гобсбед Е. Кісел, що командував в Перл Гарбор маринаркою, та ген. Волтер С. Шорт, що командував армійськими частинами, жили між собою в незгоді й до себе не говорили. Адмірал Кісел написав листа до сенатора Трумена і заявив, що його твердження неправдиві. Сенатор Трумен тепер оголосив, що його інформації походять з першого джерела, та що воєнний суд, що судитиме згаданих офіцерів, викаже, що він написав правду.

ШУКАЄТЕ ПРАЦІ? — Наперед погляньте на оголошення нових робіт у „Свободі“.

Не буде репортерських звітів з „вашингтонських розмов про міжнародну організацію“

ВАШІНГТОН. — Про перший день наради представників Трьох Потуг, себто Злучених Держав, Великої Британії та Советського Союзу, що зачалися цього понеділка в Домбартон Овкс, можуть подати часописи дещо більше тому, що передано кореспондентам офіційні промови представників згаданих держав. У той день допущено теж фотографів, що брали знімки для газет та театрів рухомих образків. Далі наради будуть відбуватись як довірочні, себто такі, що до них не буде вступу газетарам та публіці.

МІЖНАРОДНА ЛІГА ЗАБЕЗПЕКИ, ОПЕРТА НА СИЛІ

Вступні промови вголосили представники в такий спосіб, щоб з них не виходили якісь конкретні пропозиції, хоч дух їх був однаковий, коли іде про те, що треба доконче мати по війні міжнародну лігу безпеки перед війною, яка мала б до розпорядимості певну силу, потрібну для вдержання такої безпеки. Теж вказувало думку, що треба в нарадах держа- кроку з армією, що іде постійно вперед в боротьбі з Німеччиною, а це значить, що не треба парад проволікати. Представники ствердили, що теперішня конференція має на цілі здійснення Четвертого Артикулу Московської Конференції, яким Злучені Держави, Британія, Совети та Китай зобов'язались створити в якнайкоротшому часі міжнародну організацію безпеки мира, оперту на рівності і суверенності усіх миролюбних держав, та отверту для усіх держав, малих і великих.

НЕ БУДУТЬ ГОВОРИТИ ПРО ГРАНИЦІ ЧИ „ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЮ РУРУ“

Отсей Четвертий Артикул Московської Конференції підкреслено на нарадах тому, що би було усім ясним, що та конференція не буде займатись такими справами як „Уміжнароднення Рурської Области“, за яку то справу заявився губернатор Дюї, чи означування границь між поодинокими державами, бо всі такі справи будуть обговорювані доперва при мировім столі, на що всі згадані великі потуги вже згодились.

НА ЩО КЛАЛИ НАТИСК РЕПРЕЗЕНТАНТИ ТРЬОХ ПОТУГ?

Кордел Гол, секретар стейту, підкреслює, що при булові повного світового порядку треба руководитись справедливістю для усіх держав і повдержливістю збоку великих потуг. Усі бажать собі мира і того, щоб з ними чесно й порядно обходитись, казав Гол. Советський амбасадор, Андрей А. Громико, казав, що й малі держави відграватимуть свою роль, але вдержати мир і свободу зможуть тільки великі потуги — Советський Союз, Злучені Держави і Велика Британія. Сер Аліксендер Садоген, представник Великої Британії, станув „по середині“, обстоюючи справедливість, яку порушив Гол, а разом і завдання великих потуг, на які клав головну вагу Громико.

Поляки готові прийняти московські домагання

ЛОНДОН. — Тут загально сподіваються, що польський уряд на вигнання прийме незадовго домагання, які йому поставив прем'єр Сталін підчас візиту прем'єра Міколайчика в Москві. Догодаються, що польський уряд у Лондоні згодиться прийняти в свій склад членів піддержуваного Москвою Польського Комітету Національного Визволення. Польську пропозицію повезе до Москви віддай самий прем'єр Міколайчик. Ця пропозиція не згадує нічого про границі Польщі; справу цю відложено до післявоєнного часу.

ЩЕ ОДИН ПОЛЬСЬКИЙ УРЯД?

Польська радіова станція „Блакшавіца“ проголосила прокляття Польського Домашнього Кабінету, що мовлять тільки цей кабінет становить одну конституційну й правну владу в межах польської республіки, поки до краю не вернеться президент і уряд республіки. „Рада Національної Єдності“ в Варшаві видала маніфест про демократичні основи Польщі. Мовляв, польська конституція має спиратись на волю народу; місцеві урядники й посли мають бути вибрані; маєтсь розпарцелювати всю німецьку послисть та польські фільварки повище 500 гектарів землі; робітники мають брати участь у заряді фабрик; кожний громадянин має мати запевнену працю; справедливий розділ приходу й освіти має бути гарантований для всіх.

ФРАНЦУЗЬКІ ПАТРІОТИ ВИЛОВЛЯЮТЬ СПІВПРАЦІВНИКІВ З НІМЕЧЧИНОЮ

ДРАГІНЬЯН (Франція). — Французькі патріоти замкнули до в'язниці всіх підданих у південній Франції прихильників співпраці з німцями. Між ними є Фарнанд Буїсон, головний колабораціоніст Франції. Йому 71 літ життя. Колис він був провідником французької соціалістичної партії, президентом палати послів, навіть прем'єром Франції. По упадку Франції він прийняв становище в уряді Петена та став його міністром інформації. Кажуть, що він признався, що брав від німців по 30,000 франків у місяць.

БЕНЕШ ПЕВНИЙ ЗА ГІТЛЕРА

ЛОНДОН. — Едвард Бенеш, президент Чехословаччини, заявив, що Адольф Гітлер певно не піддасться, а буде воювати до кінця, а тим самим доведе німецький народ до знищення. Аліантам, мовляв, прийде воювати в Німеччині за добуття кожного міста.

ОСТОРОЖНО ВПЕРЕД. Фотографія, знята офіційними фотографами американської армії й перелана радіом до Америки, показує відділ американських піхотинців у південній Франції, як вони посуваються обережно французьким містом, шукаючи за німецькими „снайперами“. На передньому плані образка німецький шодом і рушниця.

АМЕРИКАНЦІ НА НОВІМ КРИЛІ ПІД ПАРИЖОМ

НАВІВИЩА КВАТИРА АЛІАНТСЬКИХ ЕКСПЕДИЦІЙНИХ СИЛ. — Панцирні сили скоро посуваючоїся Третьої Армії під генералом Петеном перейшли ріку Сену на полудневий схід від Парижа. В цей спосіб вони створили на правому березі ще одно підмістя та зайшли німецьку Пятнадцяту Армію з двох боків.

Третя Аліантська Армія забрала від 1. серпня в полон близько 50,000 німецьких вояків, а рівночасно вбила або ранила 60,000.

Тимчасом британські й канадські війська погналі ворога півтора милі поза Лізіє. Далеко поза головною боевою лінією ведеться ще бій між Фале-зою й Аржантаном, де Сема Аліантська Армія, взяла в полон понад 25,000 німців.

Поспіх цих рухів аліантських військ незвичайно відображає генерала Монтгомері, котрий заявив у своїм наказі до своїх військ: „Німецькі армії в північно-західній Франції потерпіли рішучий розгром. ... Конєць війни вже видно. Викінчим цю справу за рекордовий час“.

ФРАНЦУЗИ ДОБУВАЮТЬ ТУЛЬОН.

РИМ. — Французькі війська, що становлять частину аліантської армії, що доконала інвазії південної Франції, почали вже вдиратись до Тульону, великої бази французької воєнної флотії на Середземному морю. Війська вже заняли північну й західну частину міста, а панцирні його частини добувають тепер дільниці Ле Катр Шмен, Ле Рут та Лабюрді.

Німці ставлять в цій околиці завзятий опір. Воєнний кореспондент Герберт Л. Матюз, що приглядався цим боям, висказується з подивом про тих німців, що волють згинуть, воюючи, ніж здатися.

ФРАНЦУЗЬКІ ПАРТИЗАНИ ЗАХОПИЛИ ТУЛЬЮЗУ

ЛОНДОН. — „Французькі Сили Нутра“, як себе офіційно називають французькі партизани, захопили Тульюзу, важний залізничний узел під горами Піринеями, над рікою Гароною, та місто Андаїє, що знаходиться на французькій кінці міждержавного моста між Францією й Іспанією. У цьому останньому місті повстанці негайно вивісили французький республіканський прапор та перебравли в місті всі уряди, між іншим митову комору на границі Іспанії.

До Альжіру вже прийшли вісті, що французькі партизани захопили Віші, осідок уряду маршала Петена. Вістка ще не потверджена, але зате потверджено донесення про арешти низки урядовців Петена.

ОДНІ ПОЛЯКИ ПОСУВАЮТЬСЯ В ІТАЛІЇ.

РИМ. — На цілому італійському фронті наступив розмірний застій. На одному тільки східному секторі, на котрім стоять польські війська, аліантська лінія посувається вперед. Поляки здобули важні гори рікою між Чезаном і рікою Метавром.

НІМЕЦЬКА ОБОРОНА ВАРШАВИ ВАЛИТЬСЯ.

ЛОНДОН. — Російські війська підсунули під Варшаву поважніші сили, внаслідок чого головна німецька оборонна лінія на північний схід від Варшави починає тріскати.

Рівночасно Москва признає, що червоні війська відступили з міста Тукумса, під Ригою, а Берлін каже, що німці проломали перстень, яким російські війська оточили німецькі відділи в прибалтійських державах. Видно, що німці кинули в прибалтійські краї поважні посилення.

СУБМАРИНИ ЗАТОПИЛИ 19 ЯПОНСЬКИХ КОРАБЛІВ.

ВАШІНГТОН. — Департамент флотії подав до відома, що американські підводні рейдери затопили оного більший відділ японських кораблів та післали на дно моря 19 з них. Між затопленими є один легкий кружляк.

І ГЕНЕРАЛИ ГИНУТЬ НА ВІЙНІ.

ЛІВАРОТ-СІР-ВІ (Нормандія). — Посадник цього міста заявляє, що в шпиталі в Берне помер 18. липня німецький маршал Ромель внаслідок рап, завданих йому підчас інспекційної тури американським літаком. Першу поміч маршалови подав цей посадник як аптикар, коли не було лікаря.

Зо Сан Тропу в Франції доносять, що там наложив на себе руку 55-літній Сігфрід Відер, адмірал німецьких флотних сил у південній Франції. Догодаються, що причиною себегубства було вмішання в невдачний заговор німецьких військових головачів.

НІМЦІ ЕВАКУЮТЬ ВАРШАВУ?

ЛОНДОН. — З Варшави приходять сюди вісті, що німці почали евакуацію Окоця, найбільшого-летунського майдану в польській столиці.

Інші донесення подають, що німці арештували за останніх кілька днів 70,000 варшавських поляків, аби в цей спосіб заставити поляків перестати повстання проти німців.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 28, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1102 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 595 — 7th Ave., New York 18, N. Y. BRYANT 9-0582

Письмовий текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошувач хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодинокі числа три центи.		Three cents a copy	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На пів року	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
Число з суботи (з англійською частинкою):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

„ЧОРНЕ НА БІЛИМ”

Під такою назвою появляються фейлетони в нью-йоркській польській газеті „Нови Свѣт”, писані на різні теми. Так і появилася розмова „пані Катаржини” з Рожнятова на тему, як то в Рожнятові (як вона ще була малою дівчиною!) „не була знана нація українців”, а були тільки „поляки і русини”, що жили між собою в повній згоді й любові. Та десь по першій війні, як вона відвідала Рожнятів, то завважила вже якісь різниці „між братніми народами”. Але до піро як вернула до Америки, то стрінула свого країя з диточих літ, що їй сказав, що він є „українцем”. Допіро тоді вона й довідалася, що в Рожнятові існують українці...

Як та, що „не визнається на політиці”, не могла вона теж зрозуміти, як міг її знайомий зірвати з своїм рідним братом за те, що прийняв „добру урядову посаду” в Польщі, вислуживши свої літа в польським війську” вважаючи, що він ось тим „зрадив український нарід”. Вона пригадує собі, як її знайомий казав їй в 1939 р., що „німці дадуть українцям свободу, якої їм Польща не хотіла дати”. А далі, як брат знайомого, що виїхав з Канади до Рожнятова, писав, що Совети дають „Західній Україні повну свободу”, а ще далі, як він опинився потім за совєтської влади в Казахстані, де й помер, хоч, не вважаючи на це, син його таки служить в „українській совєтській дивізії” і вірить „в незалежну Україну”.

Ось такого наслухалася „пані Катаржина з Рожнятова” від „старого сусіда і знайомого, русина з роду, що від 30 років переробив себе на українця”, та що тепер уже каже, що „між Богом і правдою, то нема різниці між польським і руским народом”.

Ми з розумом навели ось ту видуману „пані Катаржину” і того видуманого „русина”, що „переробив себе на українця” і тепер уже ніби не бачить різниці між польським і українським народом. А зробили це тому, бо так, як це „Нови Свѣт” представляє в особі „пані Катаржини”, думає — величезна більшість польського суспільства. І то думає навіть ще і тепер, у ці великі й трагічні часи. Тому ті справи стоять як „чорне на білім” в цій газеті не в якомусь гумористичному змислі, але такі — в правдивому. Ось та розмова в згаданому фейлетоні на польсько-українську тему, є не тільки мішаниною в голові „пані Катаржини” з Рожнятова. Таке саме розуміння цієї проблеми є і в головах польських політиків в Нью-Йорку, Шикаго, Лондоні, чи Варшаві. Ось ця мішанина — це є те найвище, до чого дійшов їхній політичний розум. Він є однаковий — у „пані Катаржини з Рожнятова” і в польських міністрів, амбасадорів і — редакторів. Далше того розуму вони не поступили. За те все приходить польському народови дорого тепер платити. Але польські провідники ще далі того не розуміють, як не розуміє цього „пані Катаржина з Рожнятова”.

Справа малих держав

II.

Служба дрібних держав для людства.

Питання, чи великі держави проковтнуть всі малі держави, чи може в майбутньому ще далі удержатися малі держави, можна здається, згорі розв'язати іншим питанням: можна саме припустити, що, коли малі держави викажуть певну життєвність, коли вони викажуть здібність розв'язувати якісь важні питання публічного життя людей, то вони удержаться, а коли вони такої здібності не викажуть, то вони переживуться й за якийсь час стануть тільки частинами великих державних комплексів. Отже питання дальшого існування малих держав зводиться до питання: чи знищення незалежності малих держав зробило би людству якусь шкоду? Чи відчуло б людство болючо брак таких держав?

Минуле дає нам деякі натяки на відповідь на це питання. Малі держави зложили в скарбницю людської культури поважні вклади. З них найважливішим є практика терпимості. Вони не раз служили прибіжком для втікачів, переслідуваних великими державами. Колись королівсько-шляхетська Франція переслідувала кожну вільну думку, і її прихильники находили захорону в невеликих державах, як: Швейцарія, Голландія, Швеція. Тому слухомо каже Г. А. Л. Фишер у своїй студії про вартість малих держав, що „кілько разів прийдесться судити малі держави, прихильники людської свободи будуть заявлятися за них”.

Люди, що вийшли з великих держав і навідали малі держави, були не раз поражені поступом, інтелектуальним і артистичним, народів малих держав. У малих державах можна було не раз стрінутися з тою космополітичною атмосферою, яка цілує великі столиці великих держав. Як сказав Тома Масарик у своїй праці „Проблема малих держав в європейській кризі”, „у малій громаді є все інтензивний зв'язок між людьми, ідеями й почуваннями”. Видно це найкраще на таких містах, що відіграли таку почесну роль в історії нашої цивілізації, як: Лейден, Упсала, Лювен, Базель, Женева, по містах-держав італійського Відродження. Якби скласти лісту великих людей науки, штуки й мистецтва, що вийшли з таких держав, вона справді була б імпоноюча.

Є вчені, які добачують навіть у самій малій державі певні тенденції, які заставляють людей напружувати свої кращі культурні сили. Кажуть, що громадянин великої держави почувається важним, бо його велика держава є важна. Зате громадянин малої держави мусить добувати такого почуття важності, розвиваючи видну діяльність на полі культури. Громадяни Голландії, Швейцарії, Швеції, Норвегії, Данії, Фінляндії, Чехії можуть почуватися важними доперва аж тоді, як їх співгромадяни доконають чогось важного для людства.

Малі держави й добробут.

Коли взяти під увагу роль малих держав на полі господарства, то побачимо, що й на цьому полі малі держави оправдали своє існування тим, що вони удержали розмірно високий рівень життя. Як відомо, життєва стопа в таких малих державах, як: Швейцарія, Данія, Голландія, Бельгія, Люксембург, Швеція, Норвегія, була не зовсім низка від життєвої стоги в великих державах, як: Франція, Англія й Німеччина.

Як це вони потрапили до цього, є цікавою сторінкою історії. Як пише Артур Фейлер у своїй статті про „початки величності”, малі держави не піддавалися так легко богочитанню держави, а тим самим не гналися за збільшенням потуги держави для самої потуги. Через те вони не видавали багато гроша на зброєння, а зате присвячували більше гроші й труду досягненням на різних ділянках науки й штуки. Не маючи потреби удержувати більший військовий і урядничий апарат, вони тим легше заховували гідність людини. Через те, що вони не мали держав, мали величність мала вузкі межі, а концентрація капіталу й великості підприємств мала багато менші розміри, вони могли краще розвинути демократію, політичну й економічну. Через те, що в таких державах не було дуже багатих людей, то люди почувалися всі ближчими один до одного, і через те співпраця між фермерами й міськими робітниками поступала легше. Через те в таких краях, як Швейцарія й Швеція, навіть не можна собі уявити такої депресії, як в південних степях Злучених Держав.

Через те теж малі держави часто ведуть провід у соціальних і економічних реформах. У них звичайно розвинена за-

сада економічної кооперації. Можливості колективної умови між капіталістами й робітниками використані до краю. Через те такі держави йдуть звичайно золотом середньою, а не вагаються між радикальними крайностями, як до цього проявляють нахил великі держави.

Словом, малі держави мають на оправдання свого існування найповажніший аргумент: високий рівень життя своїх мешканців. Признано це було офіційно Інтернаціональним Робітничим Бюром при Лізі Націй, коли воно поставило рівень життя в скандинавських краях вище рівня життя в Британії. Чим глибше буде в людську думку западати переконання, що на довгу мету широкі міри, політичної й суспільної демократії є суцільною частиною нашого поняття високого рівня людського життя, тим вище буде стояти в людській розцінці вартість малих держав.

Величина держави й людська свобода.

Питання свободи ставить нас у самий осередок політичних питань. Якщо свобода є станом, до якого варті стреміти, то існування малих держав треба признати корисним явищем. Один дослідник історії людської свободи сказав, навіть, що дев'ять десятих своєї політичної свободи завдає світ політичному розумові провідних письменників Атен та істориків Флоренції з доби Ренесансу, а інший, що якби світ дозволив тоталітарним державам приорити малі держави під тоталітарною великістю, то до світу пропав би не тільки малі держави, але й просто свобода кожного з нас.

Передусім малі держави не знають правильно політичної централізації, котра веде до творення масової однородності й не дозволяє на свободний розвій індивідуальності. „Мала суспільність”, писав Масарик, „розвиває многосторонність; кожна одиниця є вільна й її талант ціниться”. Всі політичні обсерватори добачують у малих державах духа індивідуальності, дисциплінованого почуттям суспільної відповідальності. Тому малі держави були знаменитими політичними лабораторіями, в котрих вироблялися й випробовувалися нові суспільні експерименти й невідомі законодавства.

У цьому зв'язку треба признати малим державам їх великі заслуги для розвою демократії. В них демократичні ідеї народжувалися, як це до-

Микола Чубатий.

Перестали блофувати світ Україною

Колиб так хтось завдав собі труда і переглянув комуністичні Щоденні Вѣсти перед пів року та порівняв їх з нинішніми, не пізнав би їх. Перед пів роком цілі сторінки були задрюковані промовами Гречухи, президента фактивної Української Совєтської Республіки. Читали ми так палкі промови академіка Гришка про священне право українського народу не тільки до Львова, але також до Ярославля та Холму. Що кожна шпальта в газеті так десятих разів повторювалося назвище Александра Корнійчука, заграничного комісара Совєтської України. Глубокими буквами писалося тоді про додатки до совєтської конституції про поширення прав України мати свого міністра заграничних справ та вести політику зі сусідами. Чого то тоді не друкувалося!

Обговорюючи ці справи ми вже тоді писали, що це все блоф для дурення світа та для успокоєння сумління демократичного світа. Про погрози Гречухи та Гришка ми тоді вже писали, що їх дозволив пускати Кремль на це, щоб страхати поляків та зробити їх більше скасоними до уступств в користь Совєтської Росії. Покоряйтеся, мовляв, приймайте наші умовини, узнавайте наставлених нами комуністів своїм урядом, бо в протинному випадку віддамо гайдамакам не тільки Львів, але теж Холм. Комедію цю халхи для Росії відіграли, можуть йти собі до сто чортів та знов ждати, коли пани з Кремля будуть халхи знов по-требувати, щоб відіграли якусь нову комедію з тою совєтською Україною, що веде свою заграничну політику, що має свого президента та свого міністра заграничних справ. Тепер вже Україною не блофують світа, тепер вже Кремль знов говорить за всіх.

Чим став тепер Корнійчук, а чим Мануїльський?

Перші телеграми з Москви, які донесли про уступлення А. Корнійчука з посту заграничного комісара заграничних справ, говорили, що Корнійчук став комісаром мистецтв, доперва кілька днів пізніше місцева комуністична преса перекрутила, що Корнійчук став комісаром внутрішніх справ. Очевидно, що перше доношення слушне. Совєтська конституція з 1936 не видає такий важний комісаріат, як внутрішніх справ, в руки союзних республік. Комісаріат внутрішніх справ це комісаріат поліції, себто осласленого Геллея, і тепер є всеосюзним комісаріатом під зарядом Москви. Отже не маючи українського комісаріату внутрішніх справ і ним Корнійчук стати не міг. Не було доси й комісаріату мистецтв, тільки є комісаріат освіти, якого комісарем є відомий Павло Тичина. Тільки одна із секцій того комісаріату має опіку над мистецтвом. Корнійчук отже міг стати підрядним начальником одної та-

кої секції. Його комісаріат мистецтв радше був би сумною пародією, що він є комісарем від таких артистичних виступів, які він пів року тому відіграв.

Комісарем заграничних справ України назначили людину свою, Дмитра Захаровича Мануїльського. Правда і він як заграничний комісар України не буде мати багато до говорення, але при переговорах з Польщею треба буде знаряд-ля, що потрафить Молотову відіграти неодиу інтригу, а до того добродушний писатель драм Корнійчук може менше надаватися. Тому прийшов Мануїльський, старий крутий з терену Комінтерну.

Хто є Мануїльський?

Дмитро Захарович Мануїльський (псевдонім Безработний) правдоподібно з походження малорос, однак цілим вихованням та працею росіянин. Кажемо правдоподібно з походження малорос, бо совєтські джерела згадують, що він уродився на Волині як син волостного писаря. Відомо, що ці волостні п'явки з часів царського панування над Україною часто були не-українцями.

По інформаціях Совєтської Енциклопедії Мануїльський є хлопцем покінув Волинь та переїхав у Петербург, де як 16-літній підросток був вже членом російської партії большевиків. Від того часу постійно працював в большевицьких організаціях в Петербурзі, в Двинську, Кронштаді, отже по-за Україною. Арештований в часі відомого кронштадського повстання (1906) і засланий, в якутську область втік та виїхав за границю. До Росії вернувся аж з вибухом російської революції (1917) та став комісаром харчевих справ в Російській Раді Комісарів. В році 1918 мів мирові переговори з німцями від Російської Совєтської Республіки. В році 1919 виїхав до Франції, як шеф російської місії Червоного Хреста, але його арештували у Франції за комуністичну пропаганду та інтерв'ювали якийсь час.

По такій кар'єрі післали його в часі так званого воєнного комунізму, коли панував терор, на працю в Україну як члена Ревкому України. Наступного вже року стає він генеральним секретарем комуністичної партії в Україні; відомо, що ця посада рівня дійсному диктаторови України. Тоді теж був редактором російської газети „Комуніст” в Києві.

Коли прийшли спокійніші часи, так званої українзації, в Україну його знов відіклають на службу до Москви в Комінтерн, де він є вже 1924 членом Президії Виконного Комітету, а від 1928 Секретарем Виконного Комітету Комінтерну аж до його розв'язання. До цієї життєвності додатно, що з боку Росії він мів мирові переговори в Ризі з поляками.

По що така зміна?

Ця остання його роль відкриває цілі, чому його, людину чужу Україні, та владисто росіянина, призначили тепер комісарем заграничних справ України. Мануїльський як секретар Комінтерну не від ніни знайомий з членами нинішнього Комітету Визволення Народового, комуністами з Польщі. Політика Москви тепер є, піднести авторитет того уряду Польщі, що його поляки вважають „урядом польських квіслінгів”. Щоби в опінії польського громадянства той уряд піднести, він мусить похвалитися якимиись успіхами.

Першим успіхом того червоного уряду Польщі є, що Холм, стара столиця короля Данила та місце його похоронення, став тепер першою столицею червоного уряду Польщі, містом безсумнівно польським. Але це тільки початок успіхів того уряду „самостійної та великої Польщі”. Він ще дістане для упокорення Миколайчика та лондонського польського уряду Львів та Дрогобич. Мануїльський вже раз умів дарувати Польщі в Ризі цілу Західну Україну, тож чому тепер не подарувати половину Західної України. Для такого мистецтва Александра Корнійчука, Гречухи та Гришка не надаються, тому таку роль для більшої слави Матушки Расії прийшов відіграти Дмитро Захарович Мануїльський, старий грач з Риги

(Дальше буде).

ОЛ. ЛУГОВИЙ. Права автора застережені.

В КІГТЯХ ДВОГОЛОВОГО ОРЛА

ПОВІСТЬ З ЧАСІВ ВЕЛИКОГО ВІЙНИ
У двох частинах
(Перший том трильоті „Огнем і Кров'ю”

Х. Безлюдна околиця на галицькому підгір'ї. По полях на-силані свіжі, невеликі купки землі. Це кертці мабуть, по-вигребали ті купки зо своїх підземних жител. Може... Та при пильнішому пригляданні бєня в очі симетричне розполо-ження тих купок, деяка пре-тендія на прямолінійність. Вби-вається в тямку, що ці керт-ці мають трохи знання гео-метрії. А ще ближче пригля-нувшись, побачилиб чорні ців-ки крісів з насадженнями на них чотирограними штиками, ви-лінілися замасковані скорострі-ли, підводилися вояцькі голо-ви. Ось і кертці! Тільки якісь жєсамовиті...

З пів кілометра від роз-стрільної у сторону ворога пробрався якийсь чоловіга,

старший, безвусий корнет. — Ти чого вітаєш?

— Я хліб несучу дітям, пане! — перестрашений заговорив втікач. — З сусіднього села я... — Хліб несеш? Обшукати! — коротко наказав корнет. Кинулися вояки обшукувати селянина. Витрясли все з міш-ки, та замість сподіваних ви-енних плянів чи бомб звідти випали сухарі, пара бохонців хліба, сало, цибуля й з грубо-жого полотна діточі сорочки. Перешукали свитину, сорочку і нічого не нашли.

— Бачите, пане, що хліб не-су. Там в лісі вони у ямі си-дять. Бій був у селі, то я в лісі дітей вивів, — пояснював селянин уже трохи заспокоє-ний.

— Знаємо! Хліб несеш... Ти шпигун, до австрійців втіка-єш... Зв'язати його!

— Пане, — змолвив селя-нин. — За щож мене зв'язати? Бігме, мої діти сидять голодні у ямі. Маленькі це, старшому-семий рік. Яма прикрита дер-ном, не вилізуть звідтам, з го-лоду погинуть... Пустіть мене, пане!

— А мати їх деж? — запи-тав один з іздців.

Померла жінка! — гово-рив трохи не плачучи. — Пу-стіть! Христом Богом прошу.

Корнетин не звертав уваги на мольби селянина. Оглядав свою жертву з призирством, нарешті кинув:

— Зв'язати і гайда до шта-бу! У штабі розберуться... — Це не шпигун, ваше сія-тельство, а) — відважився ска-зати іздць підстаршина. — Може справді діти має, мо-жуть погинути через нас. Гріх буде... Краще переконаймося!

— Мовчати! — викрикнув сіятельний корнет. — Не бу-деш мене вчити... Хочиш, щоб зуби порухувалися?

Вояк замовк, а втікач про-хав:

— Пустіть, паночку! Бігме, до дітей іду, хочете і хрест-святій поцілую, що правду-кажу. Де мені шпигуном бути. Я навіть не письменний.

Корнет і не слухав. Вояки зв'язали селянинові руки, об-ступили колом і з таким не-сподіваним почотом нещаслив-ця повели. Він вже не проси-яся, тільки заходився плачем. Вояки не сумнівалися, що пе-

31) Сіятельством титулували кня-зів і графів у царській Росії.

ЗА ЛІПЕНЬ 1944 РОКУ

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛАС:

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛАС:

В. 13. Савюк Петро.*
В. 23. Захаревич Вілям Теодор.*
В. 234. Костишин Стефан.*
В. 432. Зварич Олена, Зварич Філіс.
В. 445. Татарчук Анеля.
В. 448. Полянський Іван М.*

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 22. Любас Олекса.*
В. 40. Пеленський Іван.
В. 72. Манюк Михайло, Манюк Наталія.
В. 91. Музарик Розалія Марія.
В. 94. Стефурік Бетій Вергесія, Карадас Іван, Стефанюк Стефан, Сеньків Петро.
В. 95. Морихін Юрій.*
В. 99. Залеська Ліліан, Лукач Анна.
В. 104. Бобик Анна.
В. 163. Звіхаворська Марія.
В. 204. Ничипорчик Анна, Кікта Стефан,* Кікта Цецеля, Кікта Ева.
В. 206. Папівський Петро.*
В. 218. Панчак Теодор.
В. 242. Тхорик Катерина, Сохня Посиф, Дубішківський Франко, Гришко Франко,* Пука Андрій, Тхорик Василь.*
В. 276. Подоляк Михайло.
В. 299. Смерека Анній.
В. 304. Процишин Яків, Процишин Геніофеліа, Барн, Михайло, Гарауус Ксеня, Гарауус Михайло, Котелець Теодор.*
В. 342. Шумній Григорій.
В. 347. Палко Катина.
В. 358. Савран Петро.*
В. 365. Мулика Іван, Мулика Ева, Федорович Михайло, Федорович Анна.
В. 371. Кузів Давидо Б.*
В. 390. Козух Генрій.
В. 394. Грушчик Михайло,* Грушчик Анна, Грушчик Олена, Грушчик Марія.
В. 408. Федішин Анна, Федішин Олена.
В. 413. Жибик Михайло.*
В. 432. Степа Стефан,* Романович Стефан.*
В. 441. Проданик Ольга, Проданик Петро.*
В. 445. Вожний Олекса,* Бас Теодор.
В. 451. Теслюк Марія, Теслюк Семен, Любинецька Анна, Любинецький Василь.
В. 473. Дуадн Анна.

ЧЛЕНИ ВІДІЯШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 157. Бонк Петро.*
В. 204. Циран Едвард,* Циран Іван,* Циран Розалія, Циран Станіслав.
В. 217. Величован Іван.
В. 223. Морис Юрій.*
В. 292. Кірилюк Тетій.
В. 348. Мулика Катерина.
В. 361. Брида Катерина.
В. 432. Базик Анна.
В. 446. Максимович Михайло.
В. 456. Біда Стефан, Біда Оліія.

ЧЛЕНИ ВІДІЯШОВШІ ДО ІНШИХ КЛАС:

В. 13. Савюк Петро.*
В. 23. Захаревич Вілям.*
В. 234. Костишин Стефан.*
В. 432. Зварич Філіс, Зварич Олена.
В. 445. Татарчук Анеля.
В. 448. Полянський Іван М.*

ЧЛЕНИ ВІДІЯШОВШІ З ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:

В. 94. Седлар Наталія А.
В. 204. Грабовська Анна.
В. 209. Дацько Анна, Дацько Теодор.
В. 229. Брик Анастасія.
В. 288. Перік Ксеня.
В. 457. Романчик Марія.
В. 458. Козицька Марія.
В. 461. Найкалик Петро.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЯШЛИ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ.

В. 361. Беймак Марія.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЯШЛИ НА ВИПЛАЧЕНЕ ОБЗЕМЧЕННЯ:

В. 29. Бережанський Іван.

ЧЛЕНИ ПОМЕРЛИ:

В. 10. Підберезька Анрія.
В. 35. Слободан Анна.
В. 42. Глазодий Федько.
В. 50. Дяд Михайло.
В. 59.* Бойко Григорій.
В. 65. Пошивак Стефан.
В. 86. Іванишківський Юстия.
В. 90. Лях Анна.
В. 102. Саврун Михайло.
В. 150. Кінас Олена.
В. 164. Сарай Лука.
В. 179. Доброміський Іван.
В. 194. Марків Анастасія.
В. 204. Сахман Пилип.
В. 217. Кілик Роман, Барнас Дмитро.
В. 221. Дужанська Параскевія.
В. 266. Магаровський Михайло.
В. 275. Обуховський Вілям.
В. 276. Корупа Іван.
В. 285. Глаздьо Василь.
В. 303. Куземчак Анна.
В. 326. Слюзар Яків.
В. 330. Кравецький Реймонд.
В. 355. Волошичний Вілям.
В. 357. Борик Дмитро.
В. 369. Патер Павло.
В. 401. Буткевич Марія.
В. 411. Пшкочив Зофія.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком липня 1944 року було в У. Н. Союзі повнолітніх членів 32,318

В місяці липні 1944 р. прийнято нових 146

В місяці липні 1944 р. прийнято новово 31

В місяці липні 1944 р. прийнято з переступними листами 15

В місяці липні 1944 р. прийнято з інших клас обземецения 7

В місяці липні 1944 р. прийнято до старого роду обземец. 7

Разом 32,517

В місяці липні 1944 р. суспендовано 63

В місяці липні 1944 р. відійшли з переступними листами 14

В місяці липні 1944 р. відійшли до інших клас 1

В місяці липні 1944 р. відійшли з переступними листами 1

з кімцем місяця липня 1944 р.		а У. Н. Союзі було доро-	
гих членів .			32,393
ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛАСАМИ І СУМАМИ ОБЗЕЧЕННЯ:			
СТАРИЙ РІД:			
В класі А.	на \$ 250	5	
В класі А.А.	на \$ 500	92	
В класі В.	на \$ 750	16	
В класі С.	на \$1000	192	
В класі В.В.	на \$1500	6	
В класі С.С.	на \$2000	2	
НОВІ РОДИ:			
Обезпечення платне по смерті з			
вкладками до 70 року життя			
В класі О-500	на \$ 500	473	
В класі О-1000	на \$1000	322	
В класі О-1500	на \$1500	4	
В класі О-2000	на \$2000	2	
Обезпечення платне по смерті з			
вкладками протягом 20 літ.			
В класі Р-500	на \$ 500	4,150	
В класі Р-1000	на \$1000	2,397	
В класі Р-1500	на \$1500	14	
В класі Р-2000	на \$2000	2	
В класі Р-2500	на \$2500	1	
В класі Р-3000	на \$3000	2	
Обезпечення платне за життя з			
вкладками протягом 20 літ.			
(Ндаивмент).			
В класі Е-500	на \$ 500	2,728	
В класі Е-1000	на \$1000	1,058	
В класі Е-1500	на \$1500	18	
В класі Е-2000	на \$2000	1	
В класі Е-3000	на \$3000	1	
Нові обезпечення на ціле життя			
для нових членів			
В класі W-500	на \$ 250	2	
В класі W-250	на \$ 500	4,120	
В класі W-750	на \$ 750	1	
В класі W-1000	на \$1000	3,641	
В класі W-1500	на \$1500	36	
В класі W-2000	на \$2000	1	
В класі W-2500	на \$2500	1	
В класі W-3000	на \$3000	3	
В класі W-різні суми		88	
Нові обезпечення на ціле життя			
для давніх членів			
В класі Т-100	на \$ 100	5	
В класі Т-150	на \$ 250	186	
В класі Т-500	на \$ 500	3,760	
В класі Т-750	на \$ 750	556	
В класі Т-1000	на \$1000	351	
В класі Т-1500	на \$1500	198	
В класі Т-2000	на \$2000	53	
Разом			32,393
МОЛОДЕЦЬКИЙ ДЕПАРТАМЕНТ			
НОВОВПИСАНІ ДІТИ:			
В. 20. Коваленко Марія Анна, Дми-			
тришин Христиня.			
В. 39. Пимбрила Іван мол.			
В. 54. Гайдєн Р. Тимотій.			
В. 55. Річєт Роберт.			
В. 57. Динко Михайло 2.			
В. 63. Голізіна Тома Р. Голізіна Ке-			
нет Е. Голізіна Джеймет М. Голізіна			
Джаріс С.			
В. 94. Шієк Софія Анна, Шієк			
Глорія Марія, Андерсон Арланна Рав-			
ський Стефан Доналд, Мозола Тома			
Антій, Гузар Джеймі, Гава Елєн, Гава			
Марія, Мельнік Сандра М. Кульчи-			
ньскі Барбара Анна, Кульчицький			
Госет Е. Олександр, Мельнік Григорій			
М. Бранєська Шірілей Анна, Гієнєц			
Філіс Елсієй, Бранєська Марія Луїзі-			
а, Богданович Роналд.			
В. 102. Шієк Роберт Б., Баєр Ерна			
Елєйна, Біллі Марьянна.			
В. 125. Дімитрус Іванна.			
В. 134. Куземко Роберт Іван, Дієк			
Шірілей Анна, Дазек Юлія Анна, За-			

Донел Денет Марія, МкДонелс Павло Гоу.	
В. 418. Камінський Теодор.	
В. 439. Зменак Віцентій.	
В. 441. Сойка Едвард, Желінський Іван.	
ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ ДІТИ:	
В. 141. Кирилук Орест.	
В. 341. Максимович Орест Б. 2.	
Максимович Роман М. 2.	
В. 361. Добранський Іван 5.	
В. 432. Змяк Віцентій.	
В. 445. Бозок Надія.	
ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛАС ДІТИ:	
В. 59. Щерба Джойс Анна, Щерба Данило Михайло.	
В. 61. Іванець Розалія Марія.	
В. 146. Біловус Ярослав.	
В. 404. Кліш Мирослав.	
В. 414. Навроцька Вергенія.	
СУСПЕЛДОВАНИ ДІТИ:	
В. 11. Ковальчук Володимир, Ковальчук Катерина.	
В. 36. Худак Василь.	
В. 39. Войталевський Станіслав мол., Войталевський Франко.	
В. 59. Франко Франка Карола.	
В. 78. Ковальський Стефан.	
В. 86. Долінський Писф.	
В. 94. Стефунік Марія Анна.	
В. 170. Сандуский Іван Франко 2.	
В. 199. Рах Стефан.	
В. 204. Порчик Альберт А. Стайнер Візіанн Зауздінська.	
В. 260. Слейдек Бобі.	
В. 304. Гаравус Дорота, Барна Роджер.	
В. 310. Бетальський Володимир.	
В. 358. Тугановська Марія Анна, Тугановський Михайло.	
В. 365. Музика Володимир, Музика Михайло, Музика Марія, Музика Іван, Музика Олена, Музика Анна.	
В. 390. Козлюк Володимир.	
В. 413. Жибік Юрій.	
В. 414. Чап Юрій.	
В. 421. Батик Іванка Анна.	
В. 439. Богущ Анна, Богущ Петро, Богущ Василь, Лецишин Володимир, Тешшин Марія.	
В. 451. Люблянський Нестор, Люблянський Василь.	
В. 473. Дуади Богдан, Дуади Оріс Лінс.	
ДІТИ, ЩО ВІДІЯШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:	
В. 204. Добранський Іван 5.	
В. 292. Кирилук Орест.	
В. 439. Зменак Віцентій.	
В. 446. Максимович Орест Б. 2.	
Максимович Роман М. 2.	
ДІТИ, ЩО ВІДІЯШЛИ ДО ІНШИХ КЛАС:	
В. 59. Щерба Джойс, Щерба Данило.	
В. 61. Іванець Розалія Марія.	
В. 146. Біловус Я. Ярослав.	
В. 404. Кліш Мирослав.	
В. 411. Навроцька Вергенія.	
ДІТИ, ЩО ВІДІЯШЛИ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. С.:	
В. 11. Балагущ Ольга.	
В. 13. Ковальчик Марія.	
В. 63. Мадарія Марія, Смолюх Анна.	
В. 86. Гріпак Теодор мол., Лайстер Ірина.	
В. 85. Андерсон Тома, Панько Тома.	
В. 95. Гурін Геня.	
В. 102. МкДонелс Павліна Юна.	
В. 147. Худак Писф.	
В. 150. Мунейн Тарас.	
В. 163. Бочій Талеус.	
В. 164. Княк Елена.	
В. 186. Дидик Марія.	
В. 218. Недоступ Катерина.	
В. 265. Козюбка Максим, Мицько Іван.	
В. 276. Лазар Володимир Т.	
В. 282. Помес Данило, Лукан Зофія.	
В. 288. Ланелук Василь.	
В. 292. Сидорук Анастасія, Дворянин Стефан, Дворянин Писфа.	
В. 330. Поступак Роберт Андрий.	
В. 345. Рухлій Ірина, Садовий Богдан, Гайва В. Євген.	
В. 348. Гринько Микола.	
В. 355. Солоничний Іван.	
В. 370. Терен Марія.	
В. 380. Коваль Мирон.	
В. 383. Мартинчук Зеловій.	
В. 413. Відлемок Антін, Хорунший Віцентій.	
В. 414. Навроцька Люба.	
В. 418. Турняк Марія.	
ДІТИ, ЩО ВІДІЯШЛИ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ:	
В. 7. Решетар Люба, Решетар Вілім.	
ДІТИ, ЩО ВІДІЯШЛИ ЗО ЗВОРОТОМ У ГОТІВШІ:	
В. 179. Бартин Емілія.	
В. 236. Багачук Патрікс.	
ПОМЕРЛІ ДІТИ:	
В. 164. Сарай Лука.	
В. 206. Шевчук Бриніслав.	
ЗВІСТ	

В польському уряді настає криза

Після проголошення другого комунікату У. А. Д. Комітету, в якому закликається усі наші церковні та світські організації як і подиноких громадян стати членами Допомогового Комітету, наспіли листи від наших громадян, в яких порушено ось такі справи:

1) **Яка буде праця Комітету?**

Завдання У. А. Д. Комітету є начеркнені статутом; а це: несення гуманітарної допомоги нашим людям в Україні та тут в Америці. Значиться, що У. А. Д. Комітет це не тільки гуманітарна установа на час війни, але це постійна Гуманітарна на Організація Американських Українців, яка буде працювати у своїй акції з усіма подібними американськими організаціями.

Коли йде про практичне переведення допомоги, то це залежатиме виключно від нас самих, себто від кожної нашої церковної та світської організації та кожного свідомого американського українця чи українки. Зложені фонди будуть вжиті в першу чергу на допомогу усім потребуючим українцям, без огляду на їхню релігійні чи політичні переконання, чи місце осідку. Коли би була можливість, то Комітет буде давати допомогу без огляду на національність людини.

2) **Чому треба зараз стати членом У. А. Д. Комітету?**

Сила організації спочиває на її членах. Обраний уряд має право говорити тільки від імені своїх членів. Закон теж вимагає, щоб кожна організація, яка бажає стати активним членом, не тільки заплатила свою вкладку, але заявила свою охоту стати до праці письменною резолюцією. Боже це ясне, що коли організація за лінива, тоби написати резолюцію то з неї не буде великої користі в дальнійшій праці Комітету.

Це повинні зрозуміти усі наші чільні люди по місцях та доложити усіх сил, щоб зараз наспіли масові зголошення в члени від наших організацій та подиноких осіб. Бо тільки Допомоговий Комітет з тисячами діючих членів по всіх наших громадах, побудований на демократичних основах представництва широким кол нашого громадянства, буде міг виконати своє завдання та найде доступ до усіх інших допомогових організацій.

3) **Чому в теперішньому уряді не заступлені усі громади?**

Теперішня управа У. А. Д. Комітету докликама виключно до переведення організації Допомогового Комітету і тільки чисто з практичних зглядів (видатки на поїздки і т. п.)

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛАСАМИ МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:	
В класі 1-ий на \$500	4,905
В класі 2-ий на \$400	1,382
В класі 3-ий на \$100	2,235
В класі 4Р на \$ 250	36
В класі 4Р на \$ 500	1,003
В класі 4Р на \$1000	245
В класі 5Е на \$ 250	176
В класі 5Е на \$ 500	844
В класі 5Е на \$1000	172
Разом	10,998
З кінеміс місяця липня 1944 р. в У. Н. Союзі було всіх об'єднаних	43,891

У В А Г А,

яку кожний відділовий урядник член У. Н. Союзу повинен прочитати і відповідно до неї застосуватись.

Ті повнолітні члени та члени молодечого департаменту, що тут проголошені в рекордним звіт за липень 1944 року, суспендованим, можуть бути приняті наново в члени У. Н. Союзу, якщо зголосяться до секретарів своїх відділів і заплатять за час суспензії задеглі вкладки, які не постановляе статут організації, інакше вони будуть позбавлені в членства.

обмежено уряд до близьких околиць. З хвилею переведення повної організації уряд У. А. Д. Комітету буде доповнений заступниками усіх громад, а навіть поодиноких місцевих організацій.

4) Чи треба окремого У. А. Д. Комітету?

Деякі наші групи чи особи висказують думку, що нам окремого, власного Комітету не треба. На їх думку вистарчить нам зібрати гроші по місцях, подати адресу другої організації і туди ці гроші вислати. Це був би дійсно **найдешевший** план. Ми заспокоїли своє сумління, що „дали жертву“, раділи з дешевої розвязки, але хіба як „хитрі „малороси“.

Хто одначе пам'ятає лихоліття першої війни та незабутні „табори смерті“, той зрозуміє, що тільки наш власний Допомоговий Комітет зможе дати поміч українським людям, бо ця поміч буде не тільки матеріальна, але теж моральна. А моральну поміч зможе дати тільки організація, що розуміє та відчуває українську душу та українське серце.

До будови такої Допомогової Організації закликає уряд У. А. Д. Комітету весь американсько-український загаль.

5) Чи має право У. А. Д. Комітет вести допомогову акцію?

Це питання піднесли люди, які все ще думають тоталітарними державними поняттями та забувають, що ми живемо в демократичній країні, в якій кожна група людей і організацій може об'єднатися до гуманітарної чи іншої акції, та що влада такого не забороняє.

Це саме є з У. А. Д. Комітетом. Коли в ряди Допомогового Комітету стануть усі наші організації та усі наші свідомі громадяни; коли будуть призначені потрібні фонди на допомогову акцію, то не буде не то ніяких перешкод з сторони державних чинників вести таку акцію, але цей Комітет дістане всю можливу кооперацію усіх гуманітарних установ нашої країни. Ось тому головне: **тепер** часу організації створити, оперти її на солідних основах та приступити негайно до допомогової праці.

Без створення такої організації, ніяка корисна допомогова акція не можлива. Саме тому управа У. А. Д. Комітету, яка складається з людей з почуттям повної громадської та національної відповідальності, закликає наше громадянство до тяжкої, але позитивної організаційної праці на поміч українським жертвам війни. Хто дійсно хоче цю допомогу при-

польському уряді йдуть гарячі дискусії і розвиваються непорозуміння. Міколайчик вернувся з Москви не той, якого тут знали. Кажуть, що по розмові з представниками Польського Комітету Народного Визволення змінив свої думки про польську політику настільки, що може навіть одного дня покинути емігрантський уряд і виїхати до осідку провізоричного правительства в Польщі. Люди, що стоять близько Міколайчика, кажуть, що по його повороті з Москви в уряді значно загострилися відносини, бо консерватисти далі стоять на тім, що Польща має бути такою як була перед війною і закладають Міколайчику, що він забагато вірить Союзам та непотрібно зближується до Комітету Народного Визволення.

Міколайчик переконує своїх противників, що обставини вимагають, щоб поляки дивилися на світ вторгненнями очима і користали з нагоди створити сильну і демократичну польську державу.

Знов вістка з Москви в основному підтверджує, те, що про Міколайчика говорить близький йому люди. В ній говориться, що Міколайчик мабуть скоро виїде до Польщі, може навіть до визвеної вже Варшави, і стане працювати спільно з місцевими польськими провідниками, які створили Комітет Народного Визволення і виконують функції провізоричного уряду на визволених від німців польських землях. Вістка говорить, що разом з ним мав би виїхати з Лондону ще Тадей Ромер, який мав би бути назначений революційним урядом польським амбасадором в Советському Союзі. Якщо так станеться, то емігрантський уряд в Лондоні мабуть розіб'ється, а консервативні лідери зорганізують цілком нове польське правительство.

НІМЦІ ТОПЛЯТЬ ВЛАСНУ ФЛЬОТУ.

ЛОНДОН, (Еспанія). — Німці подірали й затопили власні війсьні й торговельні кораблі, що знаходяться тепер у Біскайському заливі й річнім каналі Жиронди коло порту Бордо. Між затопленими були: торпедові човни, помічні кораблі, субмарини, легкі субмарини, збройні тролери й багато прибережних вантажних кораблів.

спішити, хай стає негайно членом:

Українсько-Американського Допомогового Комітету.

Д-р Володимир Галан,
предсідник Н. А. Д. Комітету

ЖНЕ!

го, ил.,

ГРОМАДАМИ ГЕРІ, ІСТ
ЕЛУМЕТ СІТІ, ГАРВЕІ,
ДЖОЛІЕТ БУДЕ МАТИ

ЗБОРИ У. Н. С.

НАРАДИ

ИЗАЦИЙНИХ, ЗАГАЛЬНО
АМЕРИКАНСЬКИХ

відділових урядників і членів
22, 33, 68, 80, 100, 106, 107,
197, 214, 216, 220, 221, 222,
3, 354, 379, 415, 425, 437, 452
рах і нарадах буде головний
Дмитро Галичнин і організатор

підїть отже до **СОЮЗОВОГО**
З. Н. ВЕСТЕРН ЕВНЮ

СІНІ СЕРПІ

ВАЖНІ НАРАДИ

В СПРАВАХ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ, ЗАГАЛЬНО
НАРОДНИХ і АМЕРИКАНСЬКИХ

Тому приваєність всіх відділових урядників і членів У. Н. Союзу з відділів 22, 33, 68, 80, 100, 106, 107, 111, 125, 139, 176, 190, 197, 214, 216, 220, 221, 222, 243, 252, 259, 301, 335, 346, 354, 379, 415, 425, 437, 452 є дуже потрібна. На зборах і нарадах буде головний секретар У. Н. Союзу п. Дмитро Галиччін і організатор п. Дмитро Біленький.

ВСІ ЛАВОЮ приходить отже до СОЮЗОВОГО
ДОМУ В ШКАГО на 843 Н. ВЕСТЕРН ЕВНЮ

В НЕДІЛЮ, 10. ВЕРЕСНЯ (SEPT. 10, 1944)
В ГОДИНІ 2:30 ПОПОЛУДНІ.

Роман І. Смук гол. контролёр	Тарас Шпікула гол. радний	Степан Куропась гол. контролёр
---------------------------------	------------------------------	-----------------------------------

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ—WANT ADS

Classified Department—BERGON 4-0237—BRYANT 9-0582

War Manpower Commission Employment Regulations

Essential Workers need Statement of Availability. If transferring to less essential, need U. S. Employment Service consent in addition. Critical workers also need both.

Сушні робітники обов'язані мати посвідку, що вони є до розпорядності. При перенесенні до менше сушних робіт мусять мати крім цього згоду „Юнайтед Стейтс Емплоїмент Сервіс“. „Критичні“ робітники потребують теж обох посвідок.

ПОТРІБНО МУЖЧИН

МУЖЧИН НЕ ТРЕБА ДОСВІДУ
Дистанту харч і уніформи
Цілий час або частину

ПОМІВАННЯ
ДИШВАШЕРЗ, ПАТВАШЕРЗ
ПОРТЕРИ на день і ніч
Мусять говорити по англійськи
Бонуси — платні вакації
Постійна позиція

Робітники в критичних заняттях мусять принести звільнення

SCHRAFFT'S
ГОЛОСИТЬСЯ ЦІЛИЙ ДЕНЬ
56 WEST 23rd ST., N. Y. C.
АБО ГОЛОСИТЬСЯ 5-8 ГОД ВЕЧІР
1381 BROADWAY (Nr 38-St.) N. Y.

ПОТРІБНО МУЖЧИН

Досвід не потрібний

ЯК ПОРТЕРІВ

РОБІТНИКІВ

ДОБРА ПЛАТНЯ

ПОСТІЙНА РОБОТА

Робітники з важкої військової роботи мусять мати доказ звільнення.

FEDERAL

TELEPHONE & RADIO CORP.
691 BROAD ST., NEWARK, N. J.

ПОТРІБНО ЖЕНЩИН

КУХАРКОК

Жінок зацікавлених в куховарстві з домашнім або рестораним досвідом

Добра платня—шкоро підвишка
Гарний аніжля в добрій роботі
Треба знати читати
і писати по англійськи

SCHRAFFT'S
56 WEST 23rd ST., N. Y. C.

ПОТРІБНО ЖЕНЩИН

ДІВЧАТА І ЖІНКИ НЕ ТРЕБА ДОСВІДУ
Цілий час або частину

ПЕКАРІ
РОБІТНИКИ В ПЕНТРИ
В РОБОТІ ПРИ САЛАТАХ
ПРИ СЕНДВИЧАХ
ПРИ ПАРОВИМ СТОЛІ
ПОМІВАННЯ

КУХАРКИ
ДЛЯ ПРИГІДЖЕННЯ ДЕСЕРУ
ДЛЯ РОБОТИ В ПРАЛЬНІ

Мусять говорити по англійськи
Дистанту харч і уніформи
Бонуси — платні вакації
Постійна робота
Нагода для авансу
Робітниця в критичних заняттях мусять принести звільнення

SCHRAFFT'S
56 WEST 23rd ST., N. Y. C.

Або голоситися 5-8 вечором
1381 Broadway (Nr 38th St.), N. Y.

ЖІНОК І ДІВЧАТ ГОДИННА АБО ЦІЛОДЕННА ПРАЦЯ

ПАКУВАТИ ЦУКОРКИ
або
ПРАЦЮВАТИ В ПРАЛЬНІ

SCHRAFFT'S
56 West 23d St., N. Y. C.

ПОТРІБНО МУЖЧИН І ЖЕНЩИН

ДОБРІ НОВИНИ
ДЛЯ МУЖЧИН І ЖЕНЩИН
ДОБРО РОБОТИ ТЕПЕР І ПО ВІЙНІ

ДОБРА ПЛАТНЯ
4 ДО 7 ГОДИН ДЕННО
Цілоденна або часова робота

До значаючого підвищення в офісних будинках і магазинах у Мангеті Брукліні

ВЕЧОРАМИ АБО НОЧАМИ
Голоситися денно до

NATIONAL CLEANING CO.
9 W. 29 St. (nr. 5 Ave.) N. Y. C.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

Справа малих держав

(Докінчення з сторони 2-гої)

глинув був Джеймс Брайс, відомий дослідник американської держави, у своїй праці про модерні демократії. Мали держави дали перших пророків і апостолів демократії.

III.

Велика держава може бути теж демократичною, але велика держава не цікавиться ніколи так міждержавною демократією, як мала держава. Велика держава може удержатися навіть у світі, який не признає демократичних засад у відношенні між державами; мала держава бачить, що її існування залежить від того, чи інші держави признають певні правні засади в відношенні між державами. Як сказав С. Дж. Гамбо в своїй статті „Роля малих держав у міждержавних справах нинішнього дня“, по європейській війні Німеччина буде жити, (якби ця війна не скінчилася), Чехословаччина може не буде.

Деякі малі держави в минулому пробували забезпечувати існування своє через придушення строгої неутральності на випадок конфлікту між великими державами. Через деякий час здавалося, що така політика веде до цілі. Підчас теперішньої війни цю теорію зовсім розбито. Найстрогіша неутральність не зберегла цілої низки держав від загибелі. Ледво засада неутральності наново воскресне.

Деякі малі держави пробували виходити з почуття свого незабезпечення дорогою

світового порядку, що зміряє до усунення міждержавних конфліктів дорогою якогось правного й організованого утворення відносин між державами, великими й малими. Можна припустити, що роля малих держав у тому згляді буде певно не зовсім менше вартісна, ніж роля найпоштовіших великих держав.

Цього можна сподіватися, не дивлячись на те, що між малими державами є держави, які можна назвати одними з найбільших дрібниць проти всіх цих засад внутрішнього порядкування справ державного життя й всіх засад справедливого вирішування питань відносин між державами. Коли ми говоримо про заслуги для розвою свободи, демократії й вольностей, для піднесення рівня життя таких малих держав, як Данія, Швеція, Норвегія, Голландія, Бельгія, то не можемо забувати про ролю в тих усіх зглядях таких держав, як Мадяричина, Румунія, Польща й Югославія. Як сказано вже, деякі з них образилися на названня їх малими державами. Деякі з них мали амбіцію грати ролю потуг. Відноситься це передовсім до Польщі, котрої провідна верства не могла вивірити собі з голови спомини великодержавної минулості кілька століть тому, та до Мадяричини, що завдяки спеціальній комбінації з Австрією ділилася з австрійським пануванням над п'ятдесят мільйонною імперією. Внаслідок бажання цих по суті малих держав, як кажуть американці, вкушених блюзницею величності, ці держави консеквентно вели політику внутрішню й зовнішню, протилежну типичним тенденціям малих держав. Тому треба би признати справді добрим вислідом теперішньої війни, коли ці малі держави з усіма угнітаючими тенденціями великих імперій будуть позбавлені на

будуче можності далі проявляти ці шкідливі тенденції, коли кожна з них буде обмежена до справді чисто національної території, і буде відвернена від тенденції до зовнішньої експансії на дорогу внутрішнього закріплення через поширення свободи, добробуту й поступу.

(Кінець).

БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЗНАЧИТЬ, НАЛЕЖАТИ ДО ТАКОЇ ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ, ЩО ПОБУДОВАНА НА ПЕВНИХ, ТРИВКИХ І СОЛІДНИХ ОСНОВАХ.

В ГОРИ!

Хто з нас, що живемо життям великого міста, не знає, як життя у цьому вишчуді людину. Воно діється ніби непомітно. Але людина систематично виснажується, передовсім все нервово. Цей великоміський рух, це заворотне темпо життя дуже некорисно впливає на нервову систему людини. І люди рбляться яксь нездорові, осоружні самим собі, несприятливі в відношенні до свого оточення.

Головним чинником регулю-

ГЕНЕРАЛ ЖАК ЛЕ КЛЕРК, що стоїть на чолі Другої Французької Панширної Дивізії, котра тепер воює попри американські й британські війська в Франції. Це вперше повна французька дивізія воює на французькій землі від 1940 року. Генерал Ле Клерк повів славний похід „вільних французьких військ“ від озера Чад до Тунісу підчас північно-африканської кампанії.

DATES WITH OUR GOVERNMENT

FOR THE WEEK AUGUST 20 THROUGH AUGUST 26, 1944

RATIONING

Sugar
Sugar Stamps No. 30, No. 31, and No. 32 are valid indefinitely for five pounds of sugar.

Sugar stamp No. 40 is valid for five pounds of canning sugar through February 28, 1945.

Meats, Fats
Red stamps A8 through Z8 and A5 through D5 are now valid indefinitely.

Processed Fruits and Vegetables
Blue stamps A8 through Z8 and A5 through F5 are now valid indefinitely.

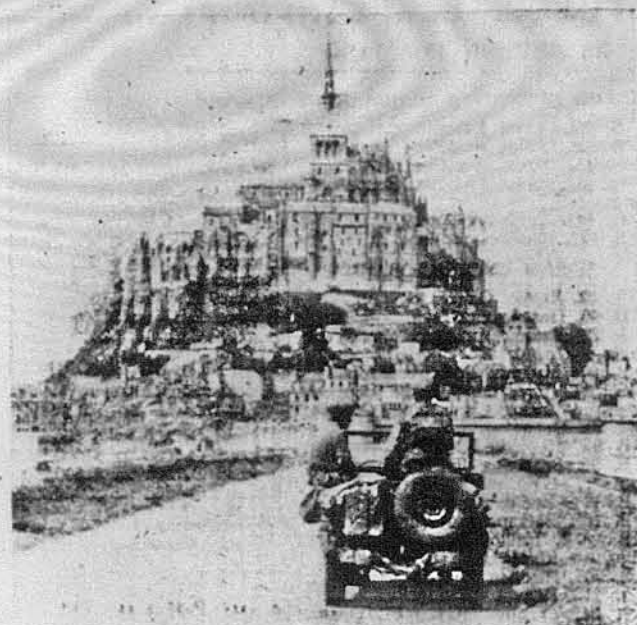
Gasoline
In the 17 States of the eastern shortage area, A-11 coupons remain valid through November 8. In States outside the eastern area, A-12 coupons remain valid through September 21.

Fuel Oil
Period 4 and 5 coupons remain valid in all areas through September 30. New period 4 coupons are now valid in all areas.

Shoes
Airplane stamps No. 1 and No. 2 in Book Three remain valid indefinitely.

вання співжиття людей — це здорові нерви. Здорово нервово людина і сама добре почуватиметься і до свого оточення ставиться з виrozumінням, бо здорові нерви дозволяють їй тверезо все обмірковувати, спокійно над усім застаноюватися та не робити нічого під впливом тимчасового настрою химерних нервів.

Найкращим ліком на нерви є спокій. А деж його набуті? Чи може у санаторіях? Ні! Там не добуєте цього бажаного спокою. Бо дивлячись на інших — може й тяжче хворих від вас, самі гірше почуваетесь, а то й можете довести до гіршого стану. А що скажете — поможе? Гори! Тільки вони зі своїми лісами, луками, левадами, потоками, річками можуть дати вам цей бажаний спокій і задоволення.

МІСТО, ЩО ВИГЛЯДАЄ ЯК У-КАЗЦІ. — Це американський джип їде в напрямі славного французького міста Монт Ст. Мішель, що виглядає як якийсь казочний замок. Є воно добре відоме з воєнних подій минулої світової війни. Відвідували його з цього часу мільйони туристів, в тому дуже багато американців, бо там поховано і багато американських синів, що полягли у боях першої світової війни.

РАДІТЬ ПОЛЯКАМ БУТИ РЕАЛІСТАМИ.

ЛІЗБОНА, (Португалія), (О-НА).

Португалія країна католицька і польський уряд в Лондоні донедавна ще мав тут попертя. Португальські католики уважали, що католицька Польща повинна би бути відбудована в такій самій величності, як була перед війною, бо інакше Католицька Церква втратила б мільйони вірних. Але тепер португальські католики інакше думають.

Між католицькими провідниками, що змінили свої думки про польську політику є і португальський кардинал в Лізбоні. Його офіційний орган „Новідадес“ завжди попірав політику польського уряду в Лондоні, а тепер радить полякам не фантазувати, але брати справу відбудови Польщі поважно. В недавню надрукований в „Новідадес“ переклад статті португальського католика піддають думку, що польські політики повинні би бути реалістами і не бавитися в абстрактний легалізм, якого польський уряд в Лондоні тримається, як ріпак кожуха. Як поляки далі будуть вперто триматися своїх домагань, то це буде великою помилкою з їхнього боку, пише „Новідадес“.

Світ поступає вперед, а поляки стоять на місці і мотивують свої домагання так, як би на світі ніщо не сталося. Вони забувають, що війна виснажила на верх тисячі нерозв'язаних проблем, котрі назрівали ще перед 1939 роком і вони мусять бути розв'язані з духом часу.

ЛІКУЄМО ХРОНІЧНІ НЕДУГИ

ШЛУНКА, ШКІРИ, НЕРВІВ
ВІДХОДОВОЇ КИШКИ, ГЕМОРОЇДІВ. Нирок, міхур, шлункові і захворювання внутрішностей, катар і хронічні боляки, біль у крижах, загальне ослаблення і хронічний ревматизм, сипітня, Луї ЕКС. екзаминація крові, мочі запещиють докладну діагнозу і відповідне лікування. Сіром і вакцин застрікуємо, коли вказане. Займає сьогодні і порадиться мені з довірою. Мужчин і жінок лікуємо модерними методами.

Всі хронічні недуги лікуємо науково.
ОПЛАТА УМІРКОВАНА. — МЕДИЧНА ЕКЗАМІНАЦІЯ \$2

DR. ZINS (28-літнє заведення)
110 EAST 16th STREET (Union Square) NEW YORK, N. Y.
Щоденно від 9. г. рано до 7. г. веч. У неділю від 9. рано до 2. пол.

НАШІСТИ ЗАТІРАЮТЬ СЛІДИ СВОЇХ ДІЛ.

БЕРН, Швайцарія, (ОНА).

До Швайцарії прийшла вістка, що втікаючи з Польщі на захід німці затірають сліди своїх злочинів. Перед трьома місяцями вже викопували трупи замордованих нацистською поліцією людей і палили їх в крематорії. В багатьох місцях німці спалили в концентраційних таборах всі

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ШКАГО, ІЛЛ.

Збори Бр. св. О. Ніколая, від 106, відбулися в неділю, 27. серпня, в годині 12, в аудиторії, зараз по Ст. Бойлі, в галі церквоній при Оклей і Райс ул. Присвоє п'ять членів і членкинь, кожен прийняв на збори, бо маємо важкі справи до рішення. Довгоючі членки, як не прийшли на збори і не заплатили свого долгу, будуть суспендовані. Прошу Вас, члени, стараймося приєднати нових членів до У. Н. Союзу, бо 50-літній ювілей У. Н. Союзу вже незадовго сниться, а ми не тільки нових членів не вписали, скільки на нашій відділі призначено. До цього часу вписав тільки 4 старших і 3 дітей, тому прошу всіх членів до ширшої охочості праці. — В. Любіс, предс.; М. Попіль, кас.; Г. Дашків, секр.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 7. серпня 1944 р. помер у 60. році життя по довгій недугі **АНДРІЙ ПИТУЛА**, член Бр. св. Стефана, від 221 У. Н. Союзу в Шкаго, Ілл.

Покойний походив з села Слесь, Бельгій, пов. Камінька Струмилі, Зах. Україна. Поживав у великому смутку дружині і одному сину Йосифу, котрий служив в американському війську та в цю пору знаходиться на французькому фронті. Похорон відбувся 11. серпня при участі членів від 221, рідні і знайомих відровалено-галицькі останки на українській виліт-тар св. О. Ніколая. — В. П. П. Т. Шинкула, секр.

прилади до мучення в'язнів, лишили газові камери, в котрих дусили жидів і вивезли всіх польських людей, котрі знали хто з німців в Польщі ним займався та скільки осіб післав на той світ.

Крім того німці, втікаючи з Польщі, забрали з собою все, що їм може пригодиться в продовжуваній війні: різного роду машинерію, мотори, вози, троки, тягло, худобу. Ограбували шпиталі, фабрики, забрали тягарові вагони, локомотиви. Одним словом — лишили по собі руїну.

ХОЧЕМО

якогось особи спорідненої до ВАСИЛЯ СЕГЛЮКА, також знаємо як ЧАЛІЙ СІДІВІК, ВАСИЛ СЕГЛЮК і ЧАРЛС СЕДВІК, що свого часу мешкав під ч. 101 Кепт евеню, Бруклін, Нью Йорк. Прохавмо акумулятивні батарейки на адвоката IRVING A. COOK, 894 Manhattan Avenue, Brooklyn, New York. Телефон EVERgreen 9-5050. Цей чоловік (Василь СЕГЛЮК) як відомо, мав мати брата, на ім'я СЕМЮЛ СЕДВІК, котрий мешкав, або в Ньюарк, Нью Джерсі, або Френкфорта дівинні Філадельфія, Пенсильванія.

НА ПРОДАЖ 123 АКРИВ, ДОБРА МОЛОЧНА ФАРМА В SHARON SPRINGS, N. Y.

Дім на 11 кімнат, стодола, електрика, вода в барні, гарний сад і ванна в хаті, 24 штук худоби, добра пара білих коней, новий трактор, всякі добрі машини, потрібні до фермерської праці, курники на курці, та інші забудовані. Властитель 14 літ фермерує. Ціна \$15,000. Готівка згідно з умови. По інформ. голоситися до:

PETER MARTINUK
120-11 14th Road,
College Point, L. I., N. Y.

\$150.00 ЦІЛИЙ ПОХОРОН

ІЩЕ ОБСЛУГОВУЄМО В ПЕРТ АМБОЙ І ОКОЛИЦІ

KANAI KAIN
FUNERAL HOME

433 STATE STREET,
PERTH AMBOY, N. J.
Ph: Perth Amboy 4-4646

МИРОН ЛИТВИН І СИН

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

Обслуга шпра і чесна

383 Morris Avenue,
cor. Springfield Ave.
NEWARK, N. J.
Phone: ESsex 3-5347

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКІЙ ПОГРЕБНИК

заявляє погребники по \$150

ціні так, якийсь як

ОБСЛУГА НАЙКРАЩА

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th St., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

— на —

ФІЛІДЕЛЬФІЮ

і околиці

МИХАЙЛО НАСЕВИЧ

cor. FRANKLIN & BROWN STS., PHILADELPHIA, PA.

Tel. MARKET 1320.

ОБСЛУГА В ДЕНЬ І В НОЧІ.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦІХ

129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.

Tel.: ORchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL, 707 Prospect Avenue, (cor. E. 155 St.) BRONX, N. Y.

Tel.: MEtrose 5-5577

ТАРЗАН, ч. 1026. Погроза.

„Ходи сюди! Ти не підеш нікуди“, сказав Бул Джансон, піймавши його за руку.

Тарзан вирвався йому з рук. Бул кинувся самотпний на Тарзана, але в мить він самий лежав на землі.

Дикий кіт Смит кинувся на Тарзана, та цей підняв його в гору й кинув на землю. Нагло дуло рушниці діткнуло плечей Тарзана.

„Я не хочу бути негостинним“, заявив старий Бейкер, „але я не дозволю вам поке-ршувати мої плани“.